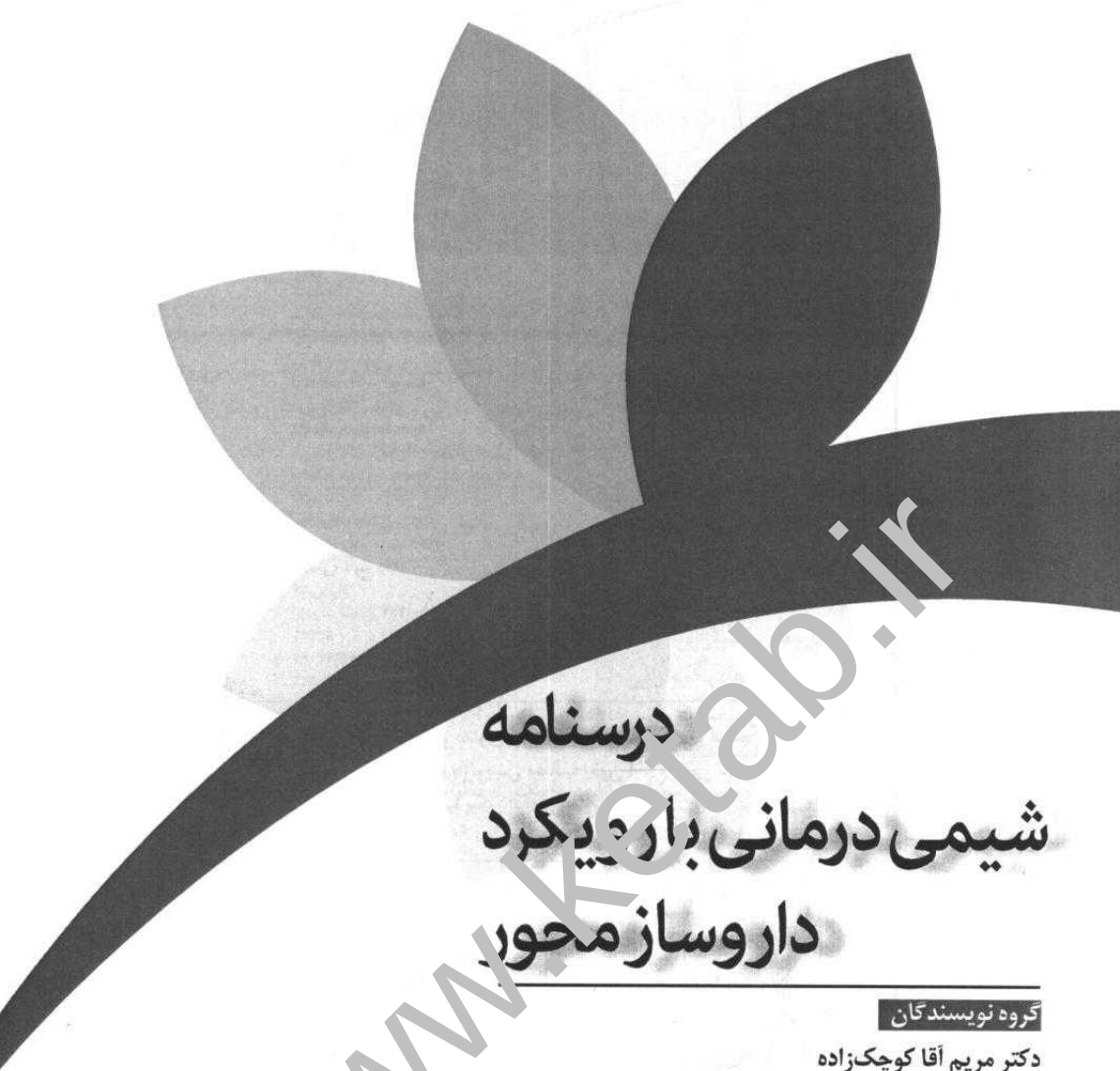

درسنامه شیمی درمانی با رویکرد داروساز محور

گروه نویسندگان

دکتر مریم آقا کوچکزاده
دکتر امین رخشان
دکتر مجید حیدر نژادیان
دکتر علی یادگاری
دکتر بهزاد نوروزی
دکتر مهرداد عصاریان

تحت نظارت

دکتر کاوه اسلامی
استادیار دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز
دکتر لیلا کوتی
استادیار دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز
دکتر ماندانا ایزدپناه
استادیار دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

عنوان و نام پدیدآور	: درسنامه شیمی درمانی با رویکرد داروساز محور / گروه نویسندگان مریم آقا کوچک زاده ... [و دیگران] ؛ تحت نظارت کاوه اسلامی، لیلا کوتی، ماندانا ایزدپناه.
مشخصات نشر	: تهران: آبادیس طب، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۲ ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۵۱۱-۰۷-۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: گروه نویسندگان مریم آقا کوچک زاده، امین رخشان، مجید حیدر نژادیان، علی یادگاری، بهزاد نوروزی، مهرداد عصاریان.
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: سرطان — شیمی درمانی
موضوع	: Cancer — Chemotherapy
موضوع	: سرطان — درمان
موضوع	: Cancer — Treatment
موضوع	: داروهای ضد سرطان
موضوع	: Antineoplastic agents
موضوع	: داروهای ضد سرطان — عوارض جانبی
موضوع	: Antineoplastic agents — Side effects
موضوع	: دارودرمانی
موضوع	: Chemotherapy
شناسه افزوده	: سا کوچک زاده، مریم، ۱۳۶۹-
شناسه افزوده	: اسلامی، کاوه، ۱۳۶۰-
شناسه افزوده	: کوتی، لیلا، ۱۳۶۰-
شناسه افزوده	: ایزدپناه، ماندانا، ۱۳۶۰-
رده بندی کنگره	: ۶۱۶.۹۹۳.۰۶۱
رده بندی دیویی	: ۵۷۲.۰۵۹۹
شماره کتابشناسی ملی	

تمام حقوق مادی و معنوی این اثر برای ناشر محفوظ است.
لذا هرگونه تکثیر و انتشار بدون مجوز کتبی ناشر
ممنوع بوده و موجب پیگرد قانونی می شود.

آبادیس طب

نام کتاب:	درسنامه شیمی درمانی با رویکرد داروساز محور
نویسندگان:	دکتر مریم آقا کوچک زاده، دکتر امین رخشان، دکتر بهزاد نوروزی، دکتر علی یادگاری، دکتر بهزاد نوروزی، دکتر علی یادگاری
تحت نظارت:	دکتر کاوه اسلامی، دکتر لیلا کوتی، دکتر ماندانا ایزدپناه
ناشر:	آبادیس طب
نوبت چاپ:	اول ۱۱۹۷
صفحه آرای:	شمیم
چاپ:	نفیس نگار
صحافی:	نفیس نگار
تیراژ:	نسخه ۱۰۰۰
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۶۵۱۱-۰۷-۰
قیمت:	۶۰۰۰ تومان

مرکز پخش: انتشارات آبادیس طب

تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر شمالی، نرسیده به خیابان نصرت، کوچه

شهید بهمن عروجی، پلاک ۲۰ طبقه همکف

تلفن: ۸۸۹۵۹۴۱۴ تلفکس: ۸۸۹۵۹۳۶۳

پیشگفتار

در طی سالیان گذشته، خدمات ارائه شده توسط داروسازان نه تنها شامل ارائه دارو به بیماران در بخش‌های سرپایی و بستری می‌شود، بلکه ارائه مشاوره و توصیه‌های مرتبط با آن‌ها نیز یکی از ارکان اصلی خدمات داروسازان به شمار می‌رود.

از سوی دیگر با توجه به اهمیت بالای مصرف صحیح داروهای شیمی درمانی و مراقبت‌های پیش و پس از مصرف آن‌ها و کنترل عوارض احتمالی با داروهای کموتراپی و همچنین شرایط نگهداری متفاوت این داروها بر آن شدیم تا مجموعه‌ای از این اطلاعات را تحت عنوان “درسمانه جامع شیمی درمانی با رویکرد داروساز محور” در اختیار داروسازان و سایر کادر درمان قرار دهیم. با رویکرد فوق در این کتاب با تلاش جمعی از متخصصین داروسازی بالینی و داروسازان اطلاعاتی مربوط موارد زیر با توجه

به نیاز همکاران داروسازان ردآوری و تألیف شده است

- دسته‌های مختلف داروهای کموتراپی و تفاوت‌های هر دسته

- کنترل عوارض جانبی شایع داروهای کموتراپی

- شرایط ویژه نگهداری و پایداری داروهای کموتراپی

- جایگاه دارودرمانی داروهای کموتراپی، اساس کانسره‌های شایع‌تر در ایران

- رژیم‌های کاربردی استفاده شده در کانسره‌های شایع ایران

مجموعه پیش رو قطعاً خالی از عیب نیست. امید است با بهره‌مندی از نظرات اصلاحی همکاران داروساز و سایر خوانندگان شاهد ارتقا کیفی آن در چاپ‌های بعد باشیم. امید است کتاب پیش رو گامی هر چند کوچک در ارتقا جایگاه حرفه‌ای داروسازان در مراقبت از بیماران و ارتقا سلامت ایشان باشد.

با تقدیم احترام

گروه نویسندگان

فهرست

۱۱	فصل اول: مرور مقدماتی بر سرطان و روش های شیمی درمانی
۱۲	مقدمه
۱۲	تاریخچه شیمی درمانی
۱۳	تعاریف مرتبط با شیمی درمانی و سرطان
۱۴	دلایل ایجاد سرطان
۱۵	علائم بالینی سرطان
۱۵	تشخیص مرحله بندی سرطان
۱۵	روش های درمانی سرطان
۱۷	فصل دوم: داروهای شیمی درمانی
۱۸	مقدمه
۱۹	دسته های دارویی داروهای ضد سرطان
۱۹	۱. آنتی متابولیت ها
۲۳	۲. آنتی بیوتیک ها
۲۵	۳. عوامل آلكيله كننده
۳۱	۴. مهاركنندگان ميكروتوبول
۳۴	۵. داروهای هورمونی
۳۶	۶. آنتی بادی های مونوكلونال
۳۸	۷. مهاركنندگان توپوایزومراز
۳۹	۸. مهاركنندگان تیروزین كیناز
۴۱	۹. آنزیم ها
۴۱	۱۰. اینترفرون ها
۴۲	۱۱. اینترلوکین ۲
۴۲	۱۲. تالیدوماید
۴۲	۱۳. آرسنیک تری اكسید
۴۲	۱۴. ترتینوتین (مشتقات ترانس رتینوئیک اسید یا ATRA)
۴۳	۱۵. اکتروتايد
۴۳	۱۶. میتوتان
۴۷	فصل سوم: مروری بر عوارض جانبی داروهای شیمی درمانی
۴۸	مقدمه
۴۸	مهار مغز استخوان، تب و نوتروپنی ناشی از شیمی درمانی

۴۹	عوامل موثر در شدت عوارض خونی ناشی از شیمی درمانی
۴۹	پیشگیری از عوارض خونی شیمی درمانی
۴۹	نوتروپنی
۵۰	ترومبوسیتوپنی
۵۱	آنمی ناشی از شیمی درمانی
۵۲	مشکلات انعقادی ناشی از شیمی درمانی
۵۲	عوارض پوستی
۵۲	ریش مو
۵۲	تقران پوست و ناخن
۵۳	همیب، سماتاسیون
۵۳	سندرم دست و پا
۵۴	حساسیت نور
۵۴	واکنش‌ها، تحریکی (Irritant) و تاول زا (Vesicant)
۵۵	واکنش‌های ازدیاد حساسیت
۵۶	سمیت دستگاه گوارش (Gastrointestinal Tract Toxicity)
۵۶	تهوع و استفراغ
۵۸	• داروهای با ریسک تهوع زایی بسیار کم
۵۹	• داروهای با ریسک تهوع‌زایی متوسط
۵۹	داروهای با ریسک تهوع‌زایی شدید
۶۰	عوارض دهانی ناشی از داروهای شیمی درمانی
۶۰	موکوسیت (Mucositis or stomatitis)
۶۱	خشکی دهان (Xerostomia)
۶۱	ازوفازیت
۶۱	اختلالات دستگاه گوارش تحتانی
۶۱	یبوست
۶۲	اسهال
۶۲	Anorexia/cachexia
۶۳	سمیت ارگان‌های ویژه
۶۳	سمیت قلبی
۶۳	سمیت کلیوی
۶۴	سمیت کبدی
۶۴	سمیت ریوی
۶۴	عوارض عصبی
۶۵	عوارض دراز مدت داروهای شیمی درمانی
۶۵	• بد خیمی‌های ثانویه بعد از درمان سرطان
۶۵	• تاثیر روی باروری و اثرات تراتوژنیک
۶۷	فصل چهارم: شرایط هندلینگ و توصیه‌های مرتبط با داروهای شیمی درمانی

۶۷	فصل چهارم: شرایط هندلینگ و توصیه‌های مرتبط با داروهای شیمی‌درمانی
۶۸	کلیات آماده سازی و نگهداری
۶۸	۱. آنتی متابولیت ها
۶۹	۲. آنتی بیوتیک ها
۷۰	۳. عوامل آلکیل کننده
۷۲	۴. مهارکنندگان میکروتوبول ها
۷۳	۵. منوکلونال آنتی بادی ها
۷۴	۶. مهارکنندگان توپوایزومراز
۷۴	۷. مهارکنندگان تیروزین کیناز
۷۵	۸. مهارکننده‌های پروتئازوم
۷۵	۹. بیس فسفوات ها
۷۵	۱۰. آگونیست ها GnRH
۷۵	۱۱. عوامل متابولیک
۷۵	۱۲. ضدتپوع د - آنتاگونیست ها $5HT_3$
۷۶	۱۳. آنتی دوت یا عار، تنظیم برای متوتروکسات
۸۳	فصل پنجم: پروتکل های دار درمان سرطانی های شایع
۸۴	مقدمه
۸۴	سرطان کولورکتال
۸۸	سرطان ریه
۹۶	سرطان سینه
۱۰۲	سرطان پروستات
۱۰۳	Acute myeloid leukemia
۱۰۷	Chronic myeloid leukemia
۱۰۹	Acute lymphoblastic leukemia
۱۱۳	Chronic lymphocytic leukemia
۱۱۵	Non- Hodgkin Lymphoma
۱۱۶	Hodgkin lymphoma